

Länsstyrelsen i Västerbottens läns föreskrifter för Saxnäs vattenskyddsområde i Vilhelmina kommun;

24FS 2024:7

Utkom från trycket
den 21 mars 2024

beslutade den 13 mars 2024.

Länsstyrelsen föreskriver med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken följande.

1 § Dessa föreskrifter gäller för Saxnäs vattentäkt i Vilhelmina kommun. Föreskrifterna gäller i både primär och sekundär skyddszon om inte annat anges.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med:

Arbetsfordon: Motordrivna fordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövningen, undantaget fordon som är avsedda enbart för personbefordran och är försedd med 9 sittplatser eller färre. Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält med mera. Även arbetsfordon uppställda för reparation ingår.

Arbetsmaskin: Alla andra maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Det kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk med mera. Arbetsmaskiner med mindre tank, som gräsklippare, motorsågar och liknande, omfattas ej.

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallstyp enligt bilaga 3 till avfallsförordningen 2020:614 och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Kommunalt avfall, vilket läggs i enskilda tunnor för regelbunden sophämtning, är ej att betrakta som avfall enligt dessa föreskrifter. Komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten är ej heller att betrakta som avfall.

Avloppsvatten: Med avloppsvatten avses enligt Miljöbalkens 9 kap 2 §:

1. Spillvatten eller annan flytande orenlighet. Hushållsspillvattnet består av spillvatten från WC ("klosettatten") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").
2. Vatten som använts för kylning.
3. Vatten som avleds för sådan avvattningsplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning (dagvatten).
4. Vatten som avleds för avvattningsplan av en begravningsplats.

BDT-vatten: Vatten från bad, disk och tvätt.

Dagvatten: Vatten som rinner av från gator, vägar, tak och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte tränger ner i marken.

Deponering: Uppläggning eller förvaring av avfall på eller i jorden, där avfall förvars en längre tid än ett år.

Djurhållning: Sådan typ av djurhållning som avses i 2 kap. 1-3 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251), t.ex. hållande av nötkreatur, hästar, svin, får eller fjäderfä. Som djurhållning betraktas inte hållande av hund eller katt.

Farligt avfall: Omfattar det avfall som avses i 1 kap. 4 § avfallsförordningen 2020:614.

Förorenade massor: Massor från ett område, en deponi eller mark, grundvatten eller sediment, vars föroreningshalter överskrider lokal eller regional bakgrundshalt.

Hantering: En verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, omlastning eller därmed jämförliga förfaranden.

Kemiska bekämpningsmedel: En kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Det omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Begreppet inkluderar även träskyddsmedel. Bekämpningsmedel klass 1 och 2 får bara användas yrkesmässigt. För samtliga medel i klass 1 och för medel i klass 2 med en bokstavsbezeichnung krävs särskilt tillstånd och utbildning för användaren. Medel i klass 3 får användas av alla, vilket innebär att även privatpersoner får använda medel i klass 3.

Mesa: Restprodukt som kan användas som dammbindningsmedel på grusvägar, som kalkningsmedel i jordbruket, och vid täckning av deponier. Bildas vid sulfatkokning i en pappersmassfabrik, bestående av ett slam av olöslig kalciumkarbonat (CaCO_3).

Motordrivet fordon: Motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is. Här omfattas bland annat bil, traktor, skoter, vattenskotter och motorbåt. Uttryckligt undantag från definitionen görs för eldriven rullstol eller eldrivet fordon med tramp- eller vevan-ordning som är att avses som cykel.

Mängden som förekommer inom ett hushåll: Avser hantering av den mängd som motsvaras av enstaka förpackningar av de storlekarna som man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av enskilt bostadshus ingår också i begreppet.

Sekundärt skydd: Avser anordning som säkerställer att vätska kan uppfångas från läckande cistern, tank eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern, tank eller annan behållare anses ha sekundärt skydd. En invallning, eller rum inomhus med täta väggar, tak och golv är en annan typ av sekundärt skydd.

Slagg: Uppstår vid olika typer av metallurgiska reaktioner. Slagg består huvudsakligen av oxider i form av oönskade ämnen och metaller, och metall med alltförhögt föroreningshalt, och avskiljs till exempel som masugnsslagg. Slagg kan även uppstå vid oxidation av metall vid smält- och värmningsprocesser. Slagg kallas även sintrade klimpar av obrännbart material och aska vilka bildas vid förbränning av fasta bränslen (t.ex. kol och koks).

Upplag: Med upplag avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomt.

Växtnäringsämnen: Omfattar gödsel från djur (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel och urin), avloppsslam, humanurin, handelsgödsel och liknande ämnen

med syfte att höja växtproduktionen. Gödsel från direkt betande djur ingår inte i begreppet växtnäringsämnen i dessa föreskrifter.

Husbehovstäkt: Med husbehovstäkt avses i dessa föreskrifter sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov som t.ex. förbrukning som krävs för skötsel av jordbruks- eller skogsbruksfastighet. En materialtäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt (NFS 2003:2).

Kemikalier: Med kemikalier avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt gällande CLP-förordning och kemikalieinspektionens anvisningar eller tidigare gällande föreskrifter enligt KIFS 2005:7.

Markarbeten: Med markarbeten avses schaktning, borrhning, fyllning, spontning, pålning och andra liknande arbeten på land.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Schaktning: Schaktningsarbeten för mer omfattande byggande avser avsänkning av markytan för större anläggningsarbeten på utstakat område än för grundläggning av ett enfamiljshus eller 200 m³. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt.

Skogsbruksåtgärd: Åtgärder som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) eller ersättande författning, t.ex. föryngringsavverkning, röjning, gallring, uttag av skogsbränsle (grenar, toppar och stubbar), skyddsdikning, dikesrensning och markberedning.

Tät täckning: Med tät täckning menas en förvaring som förhindrar att nederbörd och annat tillrinnande vatten kommer i kontakt med upplaget och att lakvatten därmed kan bildas.

Yrkesmässig: Yrkesmässig verksamhet kan bedrivas av såväl fysiska som juridiska personer. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva en verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet samt att den har ett fastställt vinstsyfte och är av självständig karaktär. Förhållanden som tyder på yrkesmässig verksamhet:

- Verksamheten bedrivs i bolagsform
- Verksamhetsutövaren är bokföringsskyldig
- Verksamhetsutövaren är momsredovisningsskyldig

Petroleumprodukter

3 § Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större volym än 40 liter är förbjuden inom primär skyddszon.

Förbudet i första stycket gäller inte om hantering sker med sekundärt skydd, samt för oljetankar för bostadsuppvärmning som förvaras inomhus och som är utrustade och placerade så att hela den lagrade volymen kan samlas upp vid läckage och förhindras tränga ned i mark och nå grundvattnet.

Förbudet i första stycket gäller inte drivmedel i fordon och arbetsmaskiners egna bränsletankar.

Uppställning och skötsel av fordon och maskiner

4 § Tankning eller oövakad uppställning av arbetsfordon eller arbetsmaskin utomhus inom primär skyddszon med varaktighet längre 8 timmar är förbjuden

Tankning av båt, sjöplan eller skoter är förbjuden på vatten eller isbelagd sjö inom primär skyddszon.

Förbudet i första stycket gäller inte om platsen är utrustad med sekundärt skydd, där hela den lagrade volymen kan insamlas och omhändertas vid läckage.

Dagvatten och väghållning

5 § Anläggning för avledning av dagvatten inom primär och sekundär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från tillståndskravet gäller anläggning för avledning från ytor som utgörs av tomtmark.

6 § Kemisk halkbekämpning och kemisk dammbekämpning på vägar inom primär och sekundär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från tillståndskravet gäller för saltinblandad sand med maximalt 2 % salt.

7 § Tippning av snö som hörrör från trafikerade ytor utanför primär skyddszon är förbjuden inom primär skyddszon

Snötippning i vatten inom primär och sekundär skyddszon är förbjuden.

Miljöfarlig verksamhet

8 § Nyetablering eller ändring av verksamhet inom primär och sekundär skyddszon, som är anmälningspliktig enligt bilaga till miljöprövningsförordning (2013:251) och som inte regleras under någon annan punkt i dess skyddsföreskrifter, kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Avfall och deponier

9 § Deponering, lagring eller spridning av farligt avfall eller förorenade massor inom primär och sekundär skyddszon är förbjuden.

Förbudet i första stycket gäller inte om platsen är utrustad med sekundärt skydd men kräver då tillstånd av kommunala nämnden för miljöfrågor.

Förbudet i första stycket gäller inte för lagring i kärl avsedda för kommunal sophämtning, för hantering av trädgårdsavfall eller motsvarande.

Energianläggningar och enskilda vattentäkter

10 § Nyetablering av anläggningar för lagring eller utvinning av kyla eller värmeenergi från berg, mark eller vatten inom primär och sekundär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

11 § Nyetablering av brunn för enskild vattenförsörjning inom primär och sekundär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Kemikalier

12 § Hantering av större mängder kemikalier än vad som normalt förekommer inom ett hushåll kräver inom primär och sekundär skyddszon tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Kemiska bekämpningsmedel

13 § Hantering av kemiska bekämpningsmedel är inom primär skyddszon förbjudet.

Hantering av kemiska bekämpningsmedel inom sekundär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Förbudet i första stycket gäller inte hantering av bekämpningsmedel klass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader.

Undantag från tillståndskravet i andra stycket gäller hantering av bekämpningsmedel klass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader.

Växtnäringsämnen

14 § Hantering av växtnäringsämnen är förbjuden inom primär skyddszon.

Hantering av växtnäringsämnen inom sekundär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Förbudet i första stycket gäller inte för trädgårdsskötsel samt inomhuslagring av växtnäringsämnen med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll.

Undantag från tillståndskravet i andra stycket gäller för trädgårdsskötsel samt inomhuslagring av växtnäringsämnen med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll.

Djurhållning

15 § Etablering av fisk- eller skaldjursodling är förbjuden inom primär och sekundär skyddszon.

Djurhållning inom primär skyddszon kräver, till den del som inte omfattas av tillståndsplikt enligt författning eller annan föreskrift, tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Avlopp

16 § Etablering av avloppsanläggningar för vattentoalett är förbjudet inom primär skyddszon.

Avloppsanläggningar för BDT-vatten inom primär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Utbyggnad eller väsentlig ändring i befintlig avloppsanläggning inom primär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från förbudet i första stycket gäller för slutna avloppssystem. För slutna avloppssystem gäller den generella tillståndsplikten.

Schaktnings-, mark-, och muddringsarbeten

17 § Inom primär och sekundärskyddszon krävs för användning av slagg, avfall eller produkter som helt eller delvis är tillverkade av återvunnet avfall vid mark- eller anläggningsarbeten tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

18 § Schaktningsarbeten inom primär skyddszon som omfattar mer än 200m³, till exempel i samband med väg-byggen eller annat byggande, kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Muddring inom primär skyddszon kräver tillstånd av Länsstyrelsen.

Skogsbruk och markavvattning

19 § Upplag av bark, flis, spån, grot, ved, timmer eller liknande i mer än 6 månader är inom primär skyddszon är förbjudet.

Upplag kortare än 6 månader inom primär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Hantering av plantmaterial som har behandlats med kemiska bekämpningsmedel är inom primär skyddszon förbjuden.

Maskinell markberedning inom primär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Avverkning inom primär skyddszon kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från förbudet och tillståndskravet i första stycket gäller för brännved för hushållsbehov.

Undantag från tillståndskrav i sista stycket gäller för röjning och gallring.

Materialtäkt

20 § Kommersiell materialtäktverksamhet, så som berg-, sand-, eller grustäkt, är inom primär skyddszon förbjuden.

Husbehovstäkter är förbjudna inom primär skyddszon.

Husbehovstäkter inom sekundär skyddszon kräver tillstånd från Länsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

21 § Befintliga verksamheter som är tillståndspliktiga enligt dessa föreskrifter ska senast två år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft ha lämnat in ansökan om tillstånd till den kommunala nämnden för miljöfrågor, förutom gällande muddring och anläggningsarbetet i vatten enligt § 10 eller materialtäkter enligt § 14 där ansökan ska lämnas in till länsstyrelsen. Nya tillståndspliktiga verksamheter ska ha erhållit tillstånd innan verksamheten påbörjas.

Tillstånd som beviljats enligt föreskrifterna i det tidigare vattenskyddsområde för Saxnäs vattentäkt (diarienummer 11.184-1710/81) gäller för även dessa föreskrifter. I de fall det krävs fysiska åtgärder på befintliga anläggningar, maskiner eller dylikt inom befintlig verksamhet för att uppfylla skyddsföreskrifterna, men inte tillstånd krävs, ska åtgärderna ha genomförts senast två år efter att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft.

Dispens

22 § Tillsynsmyndigheten får meddela dispens från föreskrifter som meddelats inom vattenskyddsområdet om det finns särskilda skäl. En dispens får förenas med de villkor som anses nödvändiga.

Tillstånd

23 § Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller kräver tillstånd enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808). I det fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska ansökan prövas av Vilhelmina kommuns nämnd för miljöfrågor, förutom tillstånd gällande muddring (§ 12) och materialtäkter (§ 14).

Skyltning

24 § Huvudmannen för vattentäkten ska se till att informationsskyltar finns uppsatta på väl synlig plats invid vägar som leder in i och genom vattenskyddsområdet. Skyltar får sättas upp på annans mark och om frivillig överenskommelse inte kan träffas kan Länsstyrelsen ålägga markägare att upplåta mark för ovan nämnda ändamål.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 13 mars 2024, även om de överklagas.

På Länsstyrelsens vägnar

HELENE HELLMARK KNUTSSON

Emil Österholm
(Miljöenheten)